

EKONOMIUTSKOTTETS BETÄNKANDE 24/2006 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om kundinformationssystemet för företagstjänster

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 7 november 2006 en proposition med förslag till lag om kundinformationssystemet för företagstjänster (RP 249/2006 rd) till ekonomiutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- specialmedarbetare Helena Hynynen, justitieministeriet
- överinspektör Petri Knaapinen, jord- och skogsbruksministeriet

- utvecklingschef Sirpa Alitalo och regeringssekreterare Mikko Ojala, handels- och industriministeriet
- direktör Hannu Paju, Nylands arbetskrafts- och näringscentral
- chef för juridiska ärenden Marja Karimeri och jurist Johannes Ahti, Finnvera Abp
- specialrådgivare Piia Soisalo, Finlands Näringsliv
- direktör Risto Suominen, Företagarna i Finland.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av arbetsministeriet.

PROPOSITIONEN

I den föreslagna lagen ska det föreskrivas om ett kundinformationssystem för företagstjänster som drivs av handels- och industriministeriet, om arbetskrafts- och näringscentralernas register över företagstjänster som hänger samman med kundinformationssystemet och om behandlingen av uppgifter om kunder i samband med tillhandahållande av företagstjänster.

Syftet med kundinformationssystemet för företagstjänster är att förbättra statsförvaltningens

företagstjänster och att göra samordningen och övervakningen av dem effektivare.

De uppgifter som registreras i kundinformationssystemet och de uppgifter som fås ur det ska vara hemliga. I lagen anges till vem uppgifter ur systemet får lämnas ut. En kund ska ha rätt att få veta vilka uppgifter som finns registrerade om honom eller henne i systemet och att kontrollera dem.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Ekonomiutskottet föreslår att lagförslaget godkänns, men med en lång rad ändringar. Kundinformationssystemet kommer att utnyttjas av flera myndigheter och därmed skiljer det sig från myndigheternas normala informationssystem. Lagstiftningen om kundinformationssystemet påverkas av annan speciallagstiftning, som utskottet har beaktat i sina ändringar.

Kundinformationssystemet ska förbättra myndigheternas samverkan för att tillhandahålla företagen tjänster som avser understöd, finansiering, utveckling och rådgivning och den vägen också förbättra företagens verksamhetsvillkor. Systemet är mycket viktigt inte minst ur kundernas synvinkel. Det ska också bidra till effektivare tillsyn över företagsstöd som beviljas av offentliga medel.

Ekonomiutskottet anser att det med tanke på parternas rättsskydd är viktigt att handels- och industriministeriet i sin egenskap av systemansvarig ser till att uppgifterna i kundinformationssystemet är riktiga och uppdaterade. Den systemansvariga bör för att verifiera uppgifterna samverka också med de myndigheter som tillhandahåller företagstjänster och med statens specialfinansieringsbolag, eftersom deras uppgifter förmedlas via kundinformationssystemets frågesystem. Kunderna måste kunna lita på att besluten grundar sig på riktiga uppgifter.

Detaljmotivering

2 §. *Lagens tillämpningsområde.* I paragrafens 2 mom. föreskrivs om att de allmänna lagarna om offentlighet i myndigheternas verksamhet och skydd av personuppgifter ska tillämpas på kundinformationssystemet samt på uppgifter som registrerats i systemet och som förmedlats genom det, om inte något annat bestäms i lagen. Enligt momentets andra mening gäller för sekretessen för uppgifter som lämnas ut av statens specialfinansieringsbolag dessutom vad som föreskrivs i 5 § i lagen om statens specialfinansieringsbolag (443/1998).

De föreslagna bestämmelserna innebär att de särskilda bestämmelserna om specialfinansieringsbolaget blir direkt tillämpliga på alla organisationer som utnyttjar informationssystemet. Meningen har strukits, för det är inte lämpligt att den sekretesskyldighet som gäller specialfinansieringsbolaget ska omfatta alla parter i systemet på förslaget vis.

6 §. *Basinformation om företag i kundinformationssystemet.* Paragrafrubriken har ändrats så att den ger en bättre beskrivning av innehållet. Paragrafens 1 mom. 2 punkt har preciserats för att avse de ansvarspersoner som antecknats i handelsregistret.

I anknytning till preciseringen av 2 punkten kompletteras momentet med en ny 4 punkt om att kundinformationssystemet möjliggör behandling av uppgifter som visar om företaget varit kund hos handels- och industriministeriet, utvecklingscentralen för teknologi och innovationer eller arbetskrafts- och näringscentralen samt uppgifter om företagets kontaktpersoner. Utvecklingscentralen har döpts om enligt den lag som trädde i kraft den 1 november 2006.

I 2 mom. ska föreskrivas om företagsanalyser som kan registreras i informationssystemet. Momentet har strukits, eftersom registreringen i systemet kan betyda problem med uppdatering av uppgifter och med företagets affärs- och yrkeshemligheter.

Enligt föreslagna 3 mom. får uppgifter om företaget i kreditupplysningsregistret, uppgifter om konkurs och betalningsstörningar i myndigheters offentliga register och uppgifter om företagets skatteskuld införas i och förmedlas genom informationssystemet.

För att undvika problem med uppdatering av uppgifter har 3 mom. ändrats så att det genom informationssystemet bara går att förmedla sådana uppgifter om företaget som finns i kreditupplysningsregistret, konkurs- och företagssaneringsregistret och utskökningsregistret och om företagets ansvarspersoner enligt vad som möjli-

gen bestäms i annan lag om utlämnande av uppgifter ur registren.

Enligt lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter får uppgifter om skatteskuld lämnas ut bara på begäran och i enskilda fall. Det går alltså inte att lämna ut dem genom kundinformationssystemet.

Om fysiska personer får enligt 4 mom. sådana identifieringsuppgifter införas i och förmedlas genom informationssystemet som enligt lag får införas i kreditupplysningsregistret. Dessutom får uppgifter om gällande näringsförbud och uppgifter enligt 4 § 1 mom. 1, 3 och 4 punkten i befolkningsdatalagen införas i och förmedlas genom informationssystemet.

Paragrafens 4 mom. har begränsats genom att personuppgifter får införas bara i den omfattning det är nödvändigt för registrets syfte. I informationssystemet får införas och genom systemet förmedlas uppgifter om fysiska personer som är företagans ansvarspersoner eller kontaktpersoner enligt 1 mom. 4 punkten.

Föreslagna 5 mom. om förmedling av uppgifter genom kundinformationssystemet enligt vad som bestäms genom lag har för klarhetens skull strukits på detta stadium, eftersom det redan i paragrafmotiven hänvisas till bestämmelser som ska ses över längre fram. I 11 § föreskrivs dessutom att arbetskrafts- och näringscentralerna får behandla uppgifter i företagsregistret och i 12 § att kunduppgifter får sökas hos andra myndigheter med hjälp av frågesystemet.

7 §. Uppgifternas kvalitet. Föreslagna 7 § har kompletterats med ett nytt 1 mom. om en allmän förpliktelse att se till kvaliteten på alla uppgifter som förs in i informationssystemet. Uppgifterna ska uppdateras och det ska finnas en anteckning om tidpunkten när de har förts in. Bestämmelsen gäller både basuppgifterna i informationssystemet och företagsregistret, liksom också fysiska personer och juridiska personer.

Paragrafrubriken har ändrats i överensstämmelse med innehållet.

8 §. Avförande av uppgifter. Sista meningen i 1 mom. om att det i fråga om avförande av kredit-

upplysningar gäller vad som föreskrivs särskilt i lag har strukits, eftersom uppgifter i kreditupplysningsregistret enligt 6 § 2 mom. (den ändrade paragrafen) bara får förmedlas genom kundinformationssystemet men inte införas i det.

9 §. Offentligheten för uppgifter i kundinformationssystemet. Uppgifter som införts i och förmedlats genom kundinformationssystemet för företagstjänster föreslås vara hemliga. Sekretessen gäller alla uppgifter i och ur informationssystemet.

I 12 § 2 mom. i grundlagen sägs att handlingar och upptagningar som innehas av myndigheterna är offentliga, om inte offentligheten av tvingande skäl särskilt har begränsats genom lag. I kundinformationssystemet ingår uppgifter som enligt annan lagstiftning är offentliga. Offentliga är bl.a. uppgifter i företags- och samfundssystemet och handelsregistret enligt 6 § 1 mom. 1 och 3 punkterna och uppgifter om företagets ansvarspersoner enligt 2 punkten. I propositionen anges inte sådana tvingande skäl enligt grundlagen som gör att alla offentliga uppgifter i informationssystemet, också de som är offentliga enligt annan lagstiftning, ska hållas hemliga.

Enligt 15 § i offentlighetslagen kan myndigheten överföra begäran om att få ta del av handlingen till den myndighet som har upprättat handlingen eller som ärendet i sin helhet hör till, t.ex. i detta fall registermyndigheten. Regeringens förslag till bestämmelser om att offentliga uppgifter ska hållas hemliga kan också leda till att tjänstemän kan misstänkas för brott mot sekretessskyldigheten.

Regeringens förslag till sekretessbestämmelse (s. 3) påverkar inte offentligheten i myndigheters beslut och övriga handlingar. Om dem föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet eller andra författningar. Utskottet anser att saken inte kan uttryckas bara i motiven, utan att det måste föreskrivas i lag om offentlighetsprincipen.

Paragrafen har därför ändrats så att kredituppgifter om företaget och dess ansvarsperson som förmedlats genom kundinformationssystemet ska hållas hemliga. Det inverkar inte på offent-

ligheten i myndigheters beslut och övriga handlingar att kredituppgifter ska hållas hemliga. I övrigt tillämpas offentlighetslagen på uppgifter i informationssystemet.

10 §. Utlämnande av basuppgifter ur kundinformationssystemet. I paragrafen föreskrivs om utlämnande av basuppgifter om företagen enligt 6 § i kundinformationssystemet. Paragrafrubriken har preciserats i överensstämmelse med bestämmelsen.

Paragrafens 1 mom. har kompletterats med en bestämmelse om utlämnande av uppgifter ur utsökingsregistret för den händelse att sådana uppgifter lämnas ut genom informationssystemet.

11 §. Användning av uppgifter vid arbetskrafts- och näringscentralerna. Paragrafrubriken har ändrats så att den svarar mot innehållet. Dessutom har en teknisk korrigering införts.

12 §. Sökning av kunduppgifter hos andra myndigheter med hjälp av frågesystemet. Enligt motiven bestäms det senare särskilt om sökning av kunduppgifter enligt 10 och 11 § med hjälp av frågesystemet. Handels- och industriministeriet har börjat förbereda ändringar i lagarna.

Paragrafinnehållet och rubriken har preciserats i detta syfte.

15 §. Hänvisning till strafflagen. I paragrafen hänvisas till strafflagen. För brott mot sekretesskyldigheten utdöms straff enligt strafflagen. Paragraflydelsen har preciserats och rubriken ändrats så att det handlar om en hänvisning.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår ekonomiskutskottet

att lagförslaget godkänns med ändringar (Utskottets ändringsförslag).

Utskottets ändringsförslag

Lag

om kundinformationssystemet för företagstjänster

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 § (Som i RP)

2 §

Lagens tillämpningsområde

(1 mom. som i RP)

Om inte något annat bestäms i denna lag, tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) på kundinformationssystemet för företagstjänster samt på offentligheten beträffande de uppgifter som registrerats i och förmedlats genom informationssystemet samt personuppgiftslagen (523/1999) på hanteringen av personuppgifter. (*Utesl.*)

3 § (Som i RP)

2 kap.

**Ändamålet med och informationsinnehållet i kundinformationssystemet för företags-
tjänster**4—5 §
(Som i RP)

6 §

Basuppgifter om företag i kundinformationssystemet

Med kundinformationssystemet för företagstjänster kan behandlas uppgifter av vilka framgår

(1 punkten som i RP)

2) uppgifter om vem som är företagets *ansvarspersoner*,

(3 punkten som i RP)

4) om företaget har varit kund hos handels- och industriministeriet, Tekes-utvecklingscentralen för teknologi och innovationer eller en arbetskrafts- och näringscentral samt vilka personer företaget har utsett till sina kontaktpersoner för de företagstjänster som avses i denna lag. (Nytt)

(2 mom. *utesl.*)

Genom kundinformationssystemet kan som uppgifter för utvärdering av företag förmedlas sådana uppgifter om ett företag och dess ansvarspersoner som införts i kreditupplysningsregistret, konkurs- och företagssaneringsregistret samt utökningsregistret.

När det gäller fysiska personer som är företags ansvarspersoner eller företagets kontaktpersoner enligt 1 mom. 4 punkten får sådana identifieringsuppgifter registreras i och förmedlas genom informationssystemet som enligt lag får införas i kreditupplysningsregistret. Dessutom får uppgifter om gällande näringsförbud samt de uppgifter som nämns i 4 § 1 mom. 1, 3 och 4 punkten i befolkningsdatalagen (507/1993) införas i och förmedlas genom informationssystemet.

(5 mom. *utesl.*)

7 §

Uppgifternas kvalitet

De uppgifter som registreras i kundinformationssystemet för företagstjänster skall uppdateras tillräckligt ofta och det skall också i övrigt ses till att uppgifterna i registret inte är föråldrade eller annars ger fel uppfattning om kunden. (Nytt)

(2 mom. som 7 § i RP)

8 §

Avförande av uppgifter

Uppgifter om en kund avförs ur registret senast fem år efter det att uppgifterna om kunden i fråga senast har hanterats. En uppgift avförs dock inte, om det är nödvändigt att bevara uppgiften för fullgörandet av en uppgift som grundar sig på lag eller förordning eller på grund av ett anhängigt ärende. I 4 § 2 mom. i företags- och organisationsdatalagen avsedda basuppgifter om ett företag avförs senast två månader efter det att uppgifterna om företaget har avförts ur företags- och organisationsdatasystemet. (*Utesl.*)

(2 mom. som i RP)

3 kap.

Uppgifternas offentlighet samt förmedlande och utlämnande av uppgifter

9 §

Offentligheten för uppgifter i kundinformationssystemet

Kredituppgifter om företaget och dess ansvarspersoner som (utesl.) erhållits ur kundinformationssystemet för företagstjänster skall hållas hemliga.

Vad som föreskrivs i 1 mom. inverkar inte på offentligheten i fråga om myndigheters beslut och övriga handlingar som innehåller sådana uppgifter som avses i momentet. (Nytt)

På offentligheten för uppgifterna i informationssystemet tillämpas i övrigt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. (Nytt)

10 §

*Utlämnande av **basuppgifter** ur kundinformationssystemet*

Uppgifter i kundinformationssystemet för företagstjänster får genom teknisk anslutning för genomförandet av företagstjänster lämnas ut till handels- och industriministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, arbetsministeriet, arbetskrafts- och näringscentralen, Tekes-utvecklingscentralen för teknologi och innovationer, statens specialfinansieringsbolag, Landsbygdsverket och Arbetskraftsbyrån. *Uppgifter ur utsökningsregistret får lämnas ut endast till den som enligt utsökningslagstiftningen har rätt att få uppgifter direkt ur utsökningsregistret.* Till Finpro ry får dessutom lämnas ut uppgifter som behövs för dess rådgivning till företag.

(2 mom. som i RP)

11 §

*Användning (utesl.) av uppgifter i registret över företagstjänster **vid arbetskrafts- och näringscentralerna***

Utan hinder av sekretessbestämmelserna har arbetskrafts- och näringscentralen för att sköta sitt uppdrag *rätt att få uppgifter i arbetskrafts- och näringscentralens register över företags-tjänster.*

12 §

Sökning av kunduppgifter hos andra myndigheter med hjälp av frågesystemet

Med hjälp av kundinformationssystemets frågesystem får andra uppgifter än de som avses i 10 och 11 § sökas, om det föreskrivs särskilt i lag.

4 kap.

Den registrerades rättigheter

13 och 14 §
(Som i RP)

5 kap.

Särskilda bestämmelser

15 §

Hänvisning till strafflagen

Till straff för brott mot (utesl.) skyldigheten att hemlighålla uppgifter (utesl.) döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen (39/1889), om gärningen inte utgör brott enligt 40 kap. 5 § i strafflagen eller om strängare straff för gärningen inte föreskrivs någon annanstans i lag.

16 §
(Som i RP)

Helsingfors den 12 december 2006

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jouko Skinnari /sd
vordf. Jari Leppä /cent
medl. Arto Bryggare /sd
Sari Essayah /kd
Klaus Hellberg /sd
Esko Kiviranta /cent
Martti Korhonen /vänst
Marjaana Koskinen /sd
Seppo Lahtela /saml

Jere Lahti /saml
Sirpa Paatero /sd
Klaus Pentti /cent
Antti Rantakangas /cent
Martin Saarikangas /saml
Sari Sarkomaa /saml
Juhani Sjöblom /saml
Oras Tynkkynen /gröna.

Sekreterare var

utskottsråd Eelis Roikonen.